

3. ZAMĚŘENÍ ŠVP ŠKOLA PRO ŽIVOT

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) ŠKOLA PRO ŽIVOT vychází z koncepce Rámcově vzdělávacího programu pro Základní vzdělávání. Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z potřeby přizpůsobit výuku současným společenským požadavkům a podmínkám v souladu s respektováním individuality žáků. Cílem je dosažení co nejvyšší možné úrovně primárního vzdělávání s přihlédnutím k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků.

3. 1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

ŠKOLA je zaměřená na rozvoj vědomostí, dovedností a návyků žáků, které jsou schopni uplatnit v životě.

♣ Naše škola si dává za úkol vytvářet pro žáky bezpečné prostředí pro jejich všestranný rozvoj a společnými postupy budeme u žáků podporovat získávání kompetencí uplatnitelných v životě s ohledem na jejich individualitu, kterou díky malému počtu dětí můžeme dobře podchytit.

♣ Chceme využít i spojení jednotlivých ročníků do vyučovacích skupin k rozvoji sociálního citění a chování, adekvátní komunikace a k získávání celistvého pohledu na okolní svět.

Program je orientován na žáka, respektuje jeho osobní maximum a individuální potřeby. Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele, který ve své práci využívá metody konstruktivistické pedagogiky. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšný a radostný život. Vzhledem k poloze školy se zaměřujeme na environmentální výchovu a podporujeme především rozvoj dětí ve vztahu k životnímu prostředí.

Obecně vzdělávací cíle naší školy: „ŠKOLY PRO ŽIVOT“

- ♣ Vedeme žáky k samostatnosti, umožňujeme jim osvojit si strategie učení neustálým opakováním postupů učení a práce
- ♣ Učíme rozvíjet a upevňovat získané vědomosti na základě názorných a konkrétních ukázek
- ♣ Vedeme žáky k všestranné komunikaci, toleranci, ohleduplnosti k jiným lidem
- ♣ Učíme žáky rozvíjet a chránit fyzické i duševní zdraví
- ♣ Snaha o vytvoření atmosféry vzájemné důvěry, otevřenosti a tolerance
- ♣ Rozvíjíme a usměrňujeme žáka v harmonickém a podnětném prostředí
- ♣ Vedeme žáky ke zdravému sebevědomí
- ♣ Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti

ZŠ Dobřív 62, okres Rokycany, příspěvková organizace

- ♣ Vychováváme žáky ke kladnému vztahu k přírodě
- ♣ vést žáky k využívání informačních technologií, osvojení základů ICT
- ♣ vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména školního řádu
- ♣ velký důraz klademe na výuku anglického jazyka, výuka probíhá od 3. ročníku (důležité pro budoucí život v EU)
- ♣ vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména školního řádu

Priority školy

1. Příprava žáků pro život

2. Komunikace

3. Strategie učení

4. Integrace žáků se specifickými potřebami

5. Zájmová činnost

Cíl:	Charakteristika cíle
Příprava žáka pro život	všeobecné vzdělání příprava na studium na jiné škole adaptace žáka při přechodu z jiné školy nabyté vědomosti odpovídají hodnocení morální a etická výchova, hodnotový systém škola bez drog vedení žáků k dodržování pravidel a odpovědnosti výchova k uvědomělé kázni vztah k přírodě
Komunikace	prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písmeně, výtvarnými prostředky, technickými prostředky) dodržování etiky komunikace, umění naslouchat sebepoznání jako základ vztahu s jinými práce v týmu jasná pravidla pro soužití ve škole atmosféra demokracie a přátelství tolerance spolupráce se zákonnými zástupci učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky svých rozhodnutí
Strategie učení	poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě

	využití skupinového a projektového vyučování práce s přiměřeným učivem učí se logicky myslet sebehodnocení a sebekritika volba povolání prezentace vlastních výsledků tvořivost účast na organizaci vzdělávání řešení problémů osvojování základních pracovních dovedností a návyků
Integrace žáků se specifickými potřebami	individuální přístup k dětem bezbariérový přístup logopedie, náprava SPU práce s nadanými dětmi otevřenost a tolerance, rozvoj schopnosti empatie solidarita s druhými multikulturní výchova
Zájmová činnost	aktivní rozvoj fyzických a duševních schopností žáků estetický rozvoj organizace denního režimu ve prospěch žáků prevence kouření a drog reprezentace školy spolupráce s médii

3.2 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Díky malému počtu žáků můžeme velmi dobře podchytit problémy některých z nich. V případě obtíží spolupracujeme s pedagogicko-psychologickou poradnou (nutný souhlas rodičů). Na základě vyšetření a doporučení poradny je pak vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s žákem v průběhu školního roku pracuje. Na základě doporučení PPP je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném ročníku. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou individuálně inkludováni a je jim věnována potřebná péče ve vyučování i mimo něj. Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a zákonnými zástupci žáka. Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Zásady komunikace učitele se zákonným zástupcem:

- ♣ vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus),
- ♣ dopřání dostatku času pro rozhovor se zákonnými zástupci (vhodnost využití konzultačních hodin)
- ♣ popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem (nedávat dítěti „nálepky“)
- ♣ uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit zákonným zástupcům), ujasnění si pojmů spolu se zákonnými zástupci žáka (nastolení „pravidel hry“),
- ♣ uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat),
- ♣ snaha citlivě zákonným zástupcům žáka poradit a nabídnout jim pomoc.

Vzdělávání žáků se speciální vzdělávací potřebou (zařazení žáků do podpůrných opatření PO 1 – 5)

Vycházíme ze zákona č. 561/2004, vyhlášky č. 27/2016 v platném znění a z RVP ZV, kapitoly č. 8, kde jsou popsány možnosti a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě se zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy, spolupráce se školským poradenským zařízením, spolupráce se zákonnými zástupci apod.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte a tak dále).

Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme:

- ♣ seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost—přednášek a konzultací vztahujícím se k postižení žáka),
- ♣ dohoda se zákonnými zástupci a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce,
- ♣ pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu,
- ♣ vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev),
- ♣ zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek,
- ♣ zajištění odborné literatury

Zásady práce pro žáky se speciální vzdělávací potřebou

- ♣ respektování zvláštností a možností žáka,

- ♣ včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lepší výsledek práce),
- ♣ dodržení jednotlivých vývojových etap (důležité je „nepřeskakovat“),
- ♣ vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- ♣ zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek,
- ♣ užívání speciálních metody a forem při práci,
- ♣ dodržení zásady všestrannosti (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné),
- ♣ dodržení zásady soustavnosti (snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit).

Vzdělávání žáků se speciální vzdělávací potřebou

Vycházíme ze zákona č. 561/ 2004 a z vyhlášky č. 27/2016 v platném znění. Při diagnóze specifické poruchy učení postupujeme následovně:

- ♣ seznámíme všechny pedagogy s poruchou žáka a s jejími specifiky,
- ♣ dohodneme se se zákonnými zástupci na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek (zpravidla jednou měsíčně), v případě potřeby budou schůzky častější,
- ♣ vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- ♣ vypracujeme individuální vzdělávací plán, pokud je v doporučení ŠPZ
- ♣ seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení,
- ♣ zajistíme žákovi potřebné pomůcky,

Zásady pro práci s dětmi se speciální vzdělávací potřebou

- ♣ kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků, časté opakování učiva
- ♣ využívání reedukačních postupů podle druhu a stupně poruchy
- ♣ podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- ♣ dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa,
- ♣ možnost změn v uspořádání třídy pro skupinové vyučování a výchovné činnosti,
- ♣ širší možnosti sportovního vyžití k uvolnění psychického a fyzického napětí
- ♣ odstranění rušivých vlivů při práci,

- ♣ navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- ♣ vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- ♣ zařazování relaxačního cvičení.

Při práci s dětmi se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jejich zákonné zástupce, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat si jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě specifické poruchy učení jejich dítěte.

Vzdělávání žáků se speciální vzdělávací potřebou

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Hlavní problémem bývá zpravidla i nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka. Pozornost je třeba při práci s těmito dětmi věnovat nejen osvojení českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi, ale ve shodě se školským zákonem umožnit těmto dětem budování jejich vlastní identity, která bude vycházet z jejich původního prostředí.

Zásady pro práci s dětmi se speciální vzdělávací potřebou:

- ♣ v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- ♣ zajištění skupinové nebo individuální péče,
- ♣ zajištění specifických učebnic a pomůcek,
- ♣ volba odpovídajících metod a forem práce,
- ♣ případná pomoc asistenta pedagoga
- ♣ nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
- ♣ vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve školním prostředí

3. 3. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje Individuální vzdělávací plán (IVP) se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky. V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci mají možnost pracovat ve vybraných

blocích výuky s vyšším ročníkem. Velkou snahou školy je vychovávat tyto žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším. Všechny žáky vedeme k tomu, aby byli tolerantní k odlišnostem a chovali se přátelsky nejen k handicapovaným spolužákům, ale i k těm, kteří v něčem vynikají. Uvědomujeme si, že tito žáci potřebují zvýšenou motivaci k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují jejich nadání. Žákům jsou zadávány náročnější samostatné úkoly, jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, v reprezentaci školy v soutěžích a projektech. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Etapy identifikace

Identifikace a následná péče o mimořádně talentované děti v době zahájení vzdělávání

Identifikace a následná péče o žáky se silně jednostranným talentem

Identifikace a následná péče o žáky, jejichž výsledky jsou výrazně pod jejich možností

Navržení na základě výsledku testu. Žák může být navržen mezi nadané po absolvování standardizovaného inteligenčního nebo výkonnostního testu.

Navržení učitelem. Po prvním kroku by měla následovat konzultace s učitelem, který žáka dobře zná, nejlépe s třídním učitelem.

Alternativní cesty. Do této kategorie spadají nominace dalších osob, které žáka dobře znají nebo výsledky testu tvořivosti. Mezi navrhuující osoby mohou patřit např. rodiče, vrstevníci, ale také osoby zvolené samotným žákem, který je identifikován. Tím se nemyslí, že by žák musel nutně sám sebe vnímat jako nadaného, ale může se např. dobrovolně přihlásit do nějaké soutěže či olympiády.

Závěrečný návrh (bezpečnostní krok). Do této kategorie spadají návrhy ostatních učitelů. Tento krok byl vytvořen z důvodu, že nominace jedním učitelem by mohla být zbarvena osobním preferováním určitého žáka. Po oběhu návrhů všemi předešlými kroky je seznam navržených žáků předložen dalším učitelům.